

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 31. října 2023 v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Hodouška a soudkyň JUDr. Michaely Pařízkové a JUDr. Lenky Cihlářové odvolání krajského státního zástupce v Praze ve věci obžalovaného [údaje o účastníkovi] proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 29. 3. 2023, č. j. 5 T 63/2022-364, a rozhodl

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. d), e), odst. 2 tr. ř. se z podnětu podaného odvolání napadený rozsudek částečně zrušuje, a to ve výroku o trestu.

Podle § 259 odst. 3 tr. ř. se znovu rozhoduje tak, že obžalovaný [příjmení] [příjmení], [datum narození], v Kladně, doručovací adresa Kladno, Hřebečská 2676, se odsuzuje podle § 185 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku za zvlášť závažný zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku za uvedenou trestnou činnost a dále za přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku z trestního příkazu Okresního soudu v Kladně ze dne 10.5.2022, č. j. 5T 47/2022-25, k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání pěti roků a šesti měsíců.

Podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se obžalovaný pro výkon tohoto trestu zařazuje do věznic s ostrahou. Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku se současně zrušuje výrok o trestu z trestního příkazu Okresního soudu v Kladně ze dne 10.5.2022, č. j. 5 T 47/2022-25, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla pokladu.

Jinak zůstává napadený rozsudek nezměněn.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Praze byl obžalovaný [příjmení] [příjmení] uznán vinným zvlášť závažným zločinem znásilnění podle § 185 odst. 1, 2 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku, kterého se dle skutkových zjištění soudu prvního stupně dopustil stručně řečeno tak, že

v době od 6. 2. 2013 do 30. 6. 2013 v místě společného bydliště v [anonymizováno], [ulice a číslo] sexuálně obtěžoval poškozenou nezletilou [jméno] [příjmení], které v té době bylo 7, resp. 8 let, když poškozená s ohledem na svůj věk nebyla schopna rozpoznat závadovost jeho jednání, ani se mu účinně bránit.

2. Za uvedenou trestnou činnost uložil krajský soud obžalovanému podle § 185 odst. 3 tr. zákoníku, za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku a § 58 odst. 1 tr. zákoníku souhrnný trest odnětí svobody v trvání tří roků, jehož výkon podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání pěti let za současného vyslovení dohledu nad obžalovaným. Současně podle § 43 odst. 2 tr. ř. zrušil výrok o trestu z trestního příkazu Okresního soudu v Kladně ze dne 10. 5. 2022 č.j. 5 T 47/2022–25, ke kterému ukládal souhrnný trest. Dále rozhodl o tom, že obžalovaný je povinen podle § 228 odst. 1 tr. ř. nahradit poškozené [jméno] [příjmení] nemajetkovou újmu v penězích ve výši 100.000, - Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně od 23. 2. 2023 do zaplacení.

3. Z procesních stran podal odvolání proti rozsudku toliko státní zástupce. Odvolání je podáno v zákonné lhůtě, v neprospěch obžalovaného, a to toliko do výroku o trestu. Je toho názoru, že u obžalovaného nejsou dány podmínky pro použití § 58 odst. 1 tr. zákoníku, s tím, že by mělo být použito pouze v mimořádných případech, kdy je nezbytné splnění všech podmínek pro jeho aplikaci. Uvádí, že v daném případě se nejedná o jednání, které by vybočovalo z rámce jednání jiných pachatelů, souzených za obdobnou trestnou činnost. Poukazuje dále na to, že u obžalovaného nešlo o jednorázové jednání, ale o jednání opakované, které postupem času gradovalo. Obžalovaný pak ani jednání nelitoval, když se k němu ani nedoznal, a dle státního zástupce by přitom doznání a projevená lítost měly být základním minimálním požadavkem pro to, aby mohlo být vůbec uvažováno o použití § 58 odst. 1 tr. zákoníku. Státní zástupce se nedomnívá, že skutečnost, že má obžalovaný vyživovat malé děti, které má se svou současnou partnerkou, je natolik mimořádná, aby odůvodnila použití § 58 odst. 1 tr. zákoníku.

4. Odvolání nakonec navrhuje napadený rozsudek zrušit ve výroku o trestu, a obžalovanému uložit souhrnný trest odnětí svobody v trvání nejméně šesti roků, se zařazením do věznice s ostrahou.

5. Vrchní soud v Praze přezkoumal podle § 254 odst. 1, odst. 3 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost výroku o trestu, proti němuž výlučně bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které mu předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad, a dospěl k následujícím závěrům.

6. Řízení předcházející vydání napadeného rozsudku bylo provedeno v souladu se zákonem a nebyly zjištěny žádné podstatné vady, zejména ne takové, které by měly vliv na správnost a zákonnost přezkoumávaných výroků. Krajský soud postupoval při objasňování věci tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který byl nezbytný pro jeho rozhodnutí. Důkazy pak hodnotil podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu, takže dospěl ke správným skutkovým i právním závěrům (ovšem – jak již bylo uvedeno, proti výroku o vině ani obžalovaný, ani státní zástupce odvolání nepodali). Na odůvodnění napadeného rozsudku lze proto (s výjimkou výroku o trestu) více méně odkázat, a v reakci na odvolání a jako prezentaci názorů odvolacího soudu uvést následující.

7. Je třeba uvést, že podmínky pro použití § 58 odst. 1 tr. zákoníku, tak, jak uvádí krajský soud, rozhodně nejsou dány. Podle § 58 odst. 1 tr. zákoníku, „má – li soud vzhledem k okolnostem případu nebo vzhledem k poměrům pachatele za to, že by použití trestní sazby.../pozn. – základní/...bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné a že lze dosáhnout nápravy pachatele i trestem kratšího trvání, může snížit trest odnětí svobody...“.

8. Nejde proto o žádnou obecnou úvahu, že by pachatelům mohly být ukládány nižší tresty, když by se soud, „prostě“ domníval, že základní trestní sazba je pro ně nepřiměřeně přísná, ale tato podmínka je zcela přísně vázána především buď na okolnosti případu, nebo poměry pachatele. Okolnosti projednávaného případu jsou zcela běžné, jako v jiných obdobných případech, navíc

poškozená byla dítětem výrazně pod věkovou hranicí patnácti let, jednání obžalovaného bylo opakované a stupňující se, a to až do pokusu o zasunutí penisu do přirození poškozené. Jedná se tak o velmi nebezpečné jednání. Údaj, že poškozené nebyla způsobena těžká újma, je zcela irrelevantní, neboť to pro použitou právní kvalifikaci naprosto není nutné – zákon nic takového nevyžaduje. Stejně tak argumentace, že od spáchání činu uplynula delší doba, je pro použití § 58 odst. 1 tr. zákoníku irrelevantní, jde o „běžnou“ okolnost při stanovení druhu a výměry trestu (viz § 39 odst. 3 tr. zákoníku).

9. Poměry pachatele se rozumí poměry v době ukládání trestu. Krajský soud akcentoval, že obžalovaný se stará o dvě děti, které má se svou nynější družkou, a třetí dítě, je na cestě“. Vrchní soud konstatuje, že na péči o děti se jistě podílí i družka obžalovaného, nejde tedy o tak zcela výjimečnou okolnost. Kromě toho je pro vrchní soud otázkou, jakým způsobem se obžalovaný o svou družku a děti stará, když jej (aktuálně) není možné předvolat či pozitivně vyrozumět o jednání. Jak vrchní soud zjistil, obžalovaným uváděná adresa Kladno, U tržnice 22 údajně neexistuje (šetřením soudu takto ověřeno sdělení pošty), a pokud jde o adresu, kde by se měl obžalovaný se svou družkou zdržovat, a kterou také uvedl jako adresu pro doručování, tj. Kladno, Hřebečská 2676, pak šetřením Policie ČR bylo zjištěno, že na uvedené adrese, ... není uveden na zvoncích panelového domu, nikdo ze spolubydlících ho nezná, ani nikdy na uvedené adrese neviděl“. Soud i policie měly snahu obžalovaného kontaktovat i telefonicky, avšak s nulovým výsledkem. S obhajobou obžalovaný v kontaktu také není. Je tak jistě legitimní otázka, jakým způsobem se obžalovaný o svou nynější rodinu – která by měla bydlet právě na uvedené adrese – stará. V každém případě otázka samotného otcovství nemůže obžalovanému zajistit použití ustanovení § 58 odst. 1 tr. zákoníku.

10. Vrchní soud proto napadený rozsudek z důvodů § 258 odst. 1 písm. d), e), odst. 2 tr. ř. částečně zrušil (nezákonné použití § 58 odst. 1 tr. zákoníku a nepřiměřený trest), a sám o trestu rozhodl.

11. Nebezpečnost jednání obžalovaného byla nejenom obvyklá, ale mírně zvýšená, protože se trestného jednání dopouštěl opakovaně. Skutečnost, že se nedoznal, nemůže sama o sobě hovořit v jeho neprospěch, neboť šlo o způsob obhajoby, který si zvolil. Nicméně nelze odhlédnout od toho, že při stanovení druhu a výměry trestu podle § 39 odst. 1 tr. zákoníku se mimo jiné přihlédne též k postoji pachatele k trestnému činu v trestním řízení, což samozřejmě nutně evokuje otázky doznání, sjednání dohody o vině a trestu, prohlášení viny atd., tedy v podstatě kající přístup pachatele. V trestním řízení se obžalovaný nejenom nedoznal (což je zcela legitimní), ale zároveň měl tak agresivní způsob obhajoby, že dokonce nepřímo obvinil otce poškozené ze sexuální trestné činnosti vůči poškozené.

12. U obžalovaného tak přichází do úvahy toliko uložení trestu v základní trestní sazbě, tj. rozpětí od 5 do dvanácti roků odnětí svobody. Vrchní soud přihlédl k tomu, že se obžalovaný dopustil nebezpečného, opakovaného jednání, na druhou stranu vzal do úvahy, že od spáchání činu uběhla delší doba. Přihlédl i k tomu, že obžalovanému je namísto ukládat trest souhrnný, tedy za další trestný čin, pro který byl v minulosti odsouzen (na obžalovaného se ohledně tohoto odsouzení nehledí, jako by odsouzen nebyl). Uložil proto obžalovanému podle § 185 odst. 3 tr. zákoníku, za použití § 43 odst. 2 tr. zákoníku souhrnný trest odnětí svobody v trvání pěti roků a šesti měsíců, což je téměř na samé spodní hranici zákonné trestní sazby § 185 odst. 3 tr. zákoníku. Podle běžných zákonných podmínek zařadil obžalovaného pro výkon trestu do věznice s ostrahou. Podle § 43 odst. 2 tr. zákoníku současně zrušil výrok o trestu z trestního příkazu Okresního soudu v Kladně ze dne 10. 5. 2022 č.j. 5 T 47/2022–25, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný. Lze proti němu podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení u Krajského soudu v Praze. Nejvyšší státní zástupce je může

podat pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, obviněný pro nesprávnost výroku, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce, jinak se takové podání nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. Nutný obsah dovolání je vymezen v § 265f tr. ř. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ČR v Brně.

Praha 31. října 2023

JUDr. Michal Hodoušek
předseda senátu